

погублѧва человѣческій-тѣ родъ. Таа болѣсть дойде прежде многи вѣковѣ въ Европѣ, отъ книжнѣшы-ты страны на Азіѣ и Счастливи-та Арабія. Приказка Страконъ, какъ отъ едно езеро на Счастливи-та Арабія излазатъ зміи хвѣрковати, малы по тѣлѣтворни, кои-то като сѧ разпрѣсвати въ Йорикѣ и въ Египетѣ погублѧвати человѣчество-то. Други пакъ рѣкоуж, какъ Египтѣши-ти закопавати тѣла-та имъ въ дельта-тѣ (въ трижды-тѣ) на Нилѣ рѣка и така на-плако и по поверхности-тѣ, и други казвати друго-аче. Истинна-та є, какъ-то сѧ види, че кога великий Нилъ га прииде, многажды доноса отъ горѣ многи добытцы, крокодилы, рыбы и други разны насѣкомы и животны, кои-то като изгнаніях погублѧвати человѣчество-то. Кога Нилъ-тѣ става по маки, тогава и конеши-ти и тѣлѣтворни вешества сѧ по мало, и чумата не сѧ вижда въ тѣхъ страны никто въ другихъ странахъ сѧ проѣлача.

Страдателн-ти, акїє като сѧ ударихъ, обладавати отъ глоболи, блеваніе, или діарея, отъ голѣмѣ слабость на нозѣ-ты, на рѣцѣ-ты, и на вичко-то тѣло, отъ притѣсеніе, и безмѣрик жаждж, вынги отъ изумленіе и любость, или и нечувствіе. Очіти имъ сѧ зачѣркни, мжти и свирѣпн, изврѣмени пускати и гльзы, азыка-тѣ имъ є черенк и трепери, уши-ти имъ пищата.

Характеръ. Таа болѣсть є эпидемическа и тѣрдѣ пріимателна отъ ожданіе-то, и тѣрдѣ рѣдко (*σπαγίως*) отъ атмосферѣ-тѣ, на-врѣмени става и ендемическа отъ непазеніе-то и нечистотъ на человѣцы-ты. Таа обладака рабно вичкы ты человѣцы и спорадж нейно-то угощеніе, умершвака скоро наї силы ты, и по-малко слабы-ты.

Чума-та є една матерія небидима и неизвѣстна намъ, може быти да є и неѣое животно (*ζωῦφιον*) мало, кои-то порастивша и усугублѧла сѧ общество-то, умалавала и погублѧла сѧ пазеніе-то и чистоту-тѣ.

На 1819 годинѣ като сѧ находиаъх въ Константинополь, пріглѣдахъ ежедневно, какъ като вѣше сѣверный-ти вѣтры, умалавашесѧ, да кажъ така, чума-та и не сѧ чваше, и акїє като начидахъ южни-ти вѣтрове и вѣахъ, поддвигашесѧ, и усугублѧвшесѧ и чвашесѧ по вичкы-ты почти страны на града, какъ-то мармо-